

Galicia Encantada

ANIVERSARIO

2005 2025

Enciclopedia de Fantasía Popular de Galicia

Ritos, obxectos, crenzas varias..

CATEGORÍAS RELACIONADAS

Oporfina

Na sala na que se expón a cerámica de Sargadelos no Museo Provincial de Lugo amósanse tres cuspidadeiras fabricadas na vella fábrica de Cervo no s. XIX.

Cuspideira. Sargadelos. s.-XIX. MMPLugo

As cuspidadeiras, que soen ser pezas elegantes, algunhas con mango e tapadeira, usáronse nas casas nobres ata ben o século XX para recoller a saliva humana, para que non se cuspidese, ouriñar ou defecar, como sucedía nas dobras da corte ou nun penico. Adoitaba haber as tamén en tapadeiras, pousadas, barberías, estacións e salóns de baile, consultas de sacamoas e transportes públicos.

Usábanse para cuspir e para expectorar, e segundo o material do que estivesen feitas (arxila, vidro, madeira, ouro, prata, latón ou louza) así era a categoría onde as había. Nas tendas de segunda man aínda

atopar algunhas destas cuspidadeiras antigas, fermosas e

Na Exposición Universal de Paris de 1900 presentáronse modelos de cuspidadeiras de peto e de vía deseñadas co ánimo de axudar a combater o noxento costume, xa entón de moda, de cuspir na rúa. No éxito.

O cuspe humano formou e forma parte de varios ritos curativos tradicionais, imitación seguramente de que fixo Xesús Cristo cando curou a Celedonio, aquel mendigo cego de nacemento ao que lle aplicou lama formada coa súa propia saliva e terra do camiño. Tamén cuspiu sobre o doente Pedrón do Freixo, cunha afición a pontés, falecido hai pouco.

Cuspir, a pesar de ser necesidade fisiolóxica ineludible, está mal visto, polo menos facelo diante dos de educación pero sobre todo por hixiene e prevención pois o cuspe (incluído o que se intercambia inevitablemente nos bicos de lingua) pode ser emisario de contaxios.

Resulta curioso, en cambio, que algúns deportistas como os futbolistas e os atletas (outros non pode depender, depende da disciplina que practiquen) gozan da liberdade de cuspir no campo de xogo coa única limitación de non facelo enriba dun contrario, do árbitro ou dos espectadores.

Mais, quen non cuspiu de cando en cando as palmas das propias mans antes de manexar unha ferralla para coller un volante ou para refrixeralas, arrefrialas ou quentalas, segundo as necesidades do momento!

Cando eramos mozos e descubríamos niños de paxaro procurabamos non dicirlllo a ninguén pero en caso de sentir a necesidade, moi frecuente, de revelar o segredo non o debiamos facer sen antes botar un cunha en caso contrario, botaríanse aos niños unhas formigas perigosísimas, as Formigas de Belén, e desfacerse completamente.

Segundo estudos realizados recentemente por unha academia dinamarquesa, canto máis cuspe tragamos máis que producimos mellor pois sintetiza opiorfina, un analxésico natural seis veces máis potente que a morfina e acrecenta a sensación de felicidade.

Procuremos, xa que logo, ser felices. Agás que sexa vostede un dragón e expectore lume, cuspa o que poida sempre para adentro e, sobre todo, nunca, endexamais cuspa para arriba que, segundo o dito, o que mal cuspido si o ve!

©Antonio Reigosa

Serie: “Andel de Marabillas”, El Progreso, 6 de abril de 2020.